

MONITORING PROCESU LEGISLACYJNEGO NA ETAPIE PARLAMENTARNYM

PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE			
1.	Data zakończenia prac nad raportem:	2016-02-12	
2.	Czy proces legislacyjny został zakończony (w jakikolwiek sposób)?	TAK	
3.	Autor raportu (imię i nazwisko):	Krzysztof Izdebski	
4.	Tytuł projektu i nr druku:	Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk nr 122)	
5.	Kiedy (data) projekt otrzymał numer druku? <i>Zaznacz datę</i>	2015-12-15	
6.	Data wniesienia projektu: <i>Skorzystaj z adresu: http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/agent.xsp?symbol=PROJNOWEU&NrKadencji=8&Kol=D&Typ=UST</i>	2015-12-15	
7.	Link do dokumentacji projektu na stronie Sejmu: <i>Skorzystaj z adresu: http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/proces.xsp</i>	http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=7B3295701ABCE4F0C1257F1D003394BB	
8.	Przedmiot projektu: <i>Opisz krótko czego dotyczy projekt.</i>	Projekt dotyczy zmian w procedurze orzekania Trybunału regulując m.in. nowy tryb kolejności rozpatrywania spraw, liczbę sędziów stanowiących pełny skład, większość potrzebną do wydania orzeczeń.	
9.	Wnioskodawca/cy : <i>Wymień wszystkich wnioskodawców ze względu na typ, czyli np. prezydent, grupa posłów, etc. jeśli grupa posłów wymień nazw ich klubów.</i>	Projekt poselski. Posłowie klubu PiS. Wnioskodawców reprezentował pos. Stanisław Piotrowicz	
10.	<p>Czy projekt zawiera następujące elementy:</p> <p><i>Zaznacz elementy, które zawiera projekt wybierając odpowiedź TAK, NIE lub NIE DOTYCZY</i></p>	a. Wyjaśnienie potrzeby i celu regulacji (w uzasadnieniu)	TAK
b. Opis rzeczywistego stanu w obszarze, który ma być poddany regulacji (w uzasadnieniu)		TAK	
c. Opis spodziewanej różnicy między stanem obecnym a projektowany (w uzasadnieniu)		NIE	
d. Przewidywane skutki społeczne (w uzasadnieniu)		TAK	
e. Przewidywane skutki gospodarcze (w uzasadnieniu)		TAK	
f. Przewidywane skutki finansowe (w uzasadnieniu)		NIE	
g. Źródła finansowania (jeśli projekt pociąga za sobą za sobą skutki dla budżetu państwa, w OSR)		NIE DOTYCZY	
h. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych		NIE DOTYCZY	
i. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej lub że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej		TAK	
j. Wyniki przeprowadzanych konsultacji		NIE DOTYCZY	
k. Informacje o przedstawionych wariantach i opiniach (w szczególności jeżeli obowiązek zasięgnięcia takich opinii wynika z przepisów ustawy)	NIE		
l. Zgłoszenia podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem ustawy (w przypadku rządowych projektów ustaw)	NIE DOTYCZY		
11.	Dodaj opis do odpowiedzi udzielonych powyżej, np. przykłady dobrych złych opisów skutków regulacji, celów, etc. wraz z przykładami / cytatami z projektów.	Wskazanie, że pewne elementy zostały zachowane absolutnie nie oznacza, że są one w jakimkolwiek stopniu wyczerpujące. Wskazanie potrzeby i celu regulacji sformułowane jest w stosunku do tylko niektórych propozycji i jest bardzo ogólne. Wskazuje się np. że określenie w ustawie liczby głosów potrzebnych do wyboru Prezesa TK, którego sposób wyboru jest określony w Regulaminie TK „uprości (...) obecne procedury regulaminowe.” Nie wskazując przy tym na czym owo uproszczenie polega i na czym polega „trudność” procedury określonej w Regulaminie. Uzasadnieniem wprowadzenia obowiązku rozpatrywania większości spraw w pełnym	

MONITORING PROCESU LEGISLACYJNEGO NA ETAPIE PARLAMENTARNYM

		<p>składzie wiąże się, zdaniem wnioskodawców z koniecznością „wnikliwego oraz wszechstronnego rozważenia problemów konstytucyjnych, z uwagi na ich szczególne znaczenie dla dobra wspólnego”.</p> <p>Najpełniej przedstawionym uzasadnieniem było wskazanie powodów ewentualnego przeniesienia siedziby Trybunału poza Warszawę, niemniej zawarte w nim powody mają raczej charakter hipotez niż są oparte na dowodach. Wnioskodawcy piszą m.in. że poprawi to sytuację na lokalnym rynku pracy, zapewni większą izolację sędziów od ośrodków władzy politycznej, a przez to wzmocni ich apolityczność i bezstronność. Opis stanu rzeczywistego ogranicza się do bardzo krótkiego wskazywania jaka sytuacja jest obecnie uregulowana. Brak jest jednak jakiegokolwiek odniesienia się do innych danych (np. statystyk dotyczących funkcjonowania Trybunału).</p> <p>Odnosnie wskazania przez wnioskodawców skutków społecznych i gospodarczych to ogranicza się to do jednego słowa „pozytywne”. Nie wiadomo dlaczego są one pozytywne i z jakiego powodu.</p> <p>Podkreślenia wymaga też obserwacja, że istotnym mankamentem parlamentarnego procesu legislacyjnego jest brak obowiązku aktualizacji uzasadnienia projektu. Jest to szczególnie rażące w przypadku procedowania projektów, które (tak jak ma to miejsce w niniejszym postępowaniu), w których zakres zgłoszony poprawek w znacznym stopniu modyfikuje złożony projekt. Przedstawianie uzasadnienia ustnego, z uwagi na brak w nim wszystkich elementów (choćby skutków społecznych) należy ocenić jako dalece niewystarczające.</p>
ETAP SEJMOWY I		
12.	<p>Czy zastosowano tryb pilny w rozumieniu art. 71-80 Reg. Sejm, szybką ścieżkę legislacyjną w rozumieniu art. 51 Regulaminu Sejmu lub tzw. tryb kodeksowy w rozumieniu art. 87-95 Reg. Sejm? <i>Zaznacz TAK / NIE.</i></p>	ŻADEN Z POWYŻSZYCH
13.	<p>Czy Marszałek Sejmu skierował projekt do zaopiniowania do innych podmiotów? <i>Zaznacz TAK / NIE.</i></p>	<p style="text-align: center;">TAK</p> <p>Marszałek skierował projekt do Krajowej Rady Sądownictwa, Krajowej Rady Radców Prawnych, Naczelnej Rady Adwokackiej, Prokuratora Generalnego oraz Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Warto zauważyć jednak, że opinie dotyczyły pierwotnej propozycji zawartej w druku nr 122. Daleko idące poprawki po I czytaniu (druk 144) nie były już poddane pod opinie przywołanych instytucji. Dodatkowo, jak wynika jednak z przebiegu posiedzenia Komisji po I czytaniu, opinia Krajowej Rady Sądownictwa została przez niektórych posłów uznana za „samowolną”.</p> <p>„Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS): Pani poseł, pani powołuje się na opinię KRS, która kwestionuje część rozwiązań w ustawie o Trybunale Konstytucyjnym. Chcę pani przypomnieć, że nie tak dawno Trybunał Konstytucyjny w swoim uzasadnieniu orzeczenia napisał, że KRS nie ma prawa opiniowania ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Nie ma legitymacji. Dlatego że KRS stoi na straży niezawisłości i niezależności sądów powszechnych, a nie Trybunału Konstytucyjnego. A więc, pani poseł, powołuje się pani na opinię, na którą według Trybunału Konstytucyjnego nie powinna się powoływać.</p> <p>Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N) – spoza składu Komisji:</p>

MONITORING PROCESU LEGISLACYJNEGO NA ETAPIE PARLAMENTARNYM

		<p>To po co państwo wystąpili o tę opinię w takim wypadku? Na jakiej podstawie prawnej?</p> <p>Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS): Pani poseł, proszę nie przerywać. Kultura wymaga tego, żeby nie przerywać. To, że KRS wystąpiła w sposób samowolny, samozwańczy to jest ich prawo, natomiast to nie wynika z legitymacji KRS.”</p>
14.	<p>Czy odbyły się konsultacje dot. projektu? <i>Zaznacz TAK / NIE.</i></p>	NIE
15.	<p>Kiedy (data) i gdzie (na posiedzeniu plenarnym czy w komisji/ach) odbyło się pierwsze czytanie? <i>Zaznacz odpowiedź</i></p>	<p>NA POSIEDZENIU PLENARNYM Wskaż datę: 2015-12-17</p>
16.	<p>Ile dni minęło od doręczenia posłom druku projektu do pierwszego czytania? <i>Można zapytać o to posłów lub telefonicznie sekretariat stosownej komisji. Wpisz liczbę dni.</i></p>	1dzień
17.	<p>Do jakiej/ich komisji skierowano projekt? <i>Wymień nazwy wszystkich komisji</i></p>	Do Komisji Ustawodawczej
18.	<p>Czy do rozpatrzenia projektu powołano podkomisję? Jeśli tak, kiedy (data)? <i>Wybierz odpowiedzi.</i></p>	<p>NIE <i>Jeśli tak wskaż datę:</i> Kliknij tutaj, aby wprowadzić datę. <i>Podaj nazwę podkomisji:</i></p>
19.	<p>Czy w posiedzeniach komisji / podkomisji brali udział goście i/lub eksperci? <i>Zaznacz TAK / NIE.</i></p>	TAK
20.	<p>Jaka była rola ekspertów sejmowych (Biuro Analiz Sejmu) w formułowaniu poprawek w trakcie procedury legislacyjnej w komisjach i /lub podkomisji? <i>Opisz krótko.</i></p>	<p>Podczas posiedzenia Komisji w trakcie pierwszego czytania obecni byli przedstawiciele organizacji społecznych, m.in. przedstawiciel Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Mimo apeli posłów opozycji, przewodniczący Komisji, Marek Ast nie dopuścił eksperta do głosu, a ten opuścił posiedzenie po 10 godzinach oczekiwania na możliwość wyrażenia opinii. Uwagę zwraca duża aktywność posłów, którzy nie są członkami komisji ustawodawczej (głównie z partii opozycyjnych wobec większości parlamentarnej)</p> <p>Przedstawiciel Biura Analiz Sejmowych Pan Michał Warciński był dopiero pierwszy dzień w pracy. Zdziwienie obecnych wywołał fakt, iż zamiast usiąść obok ekspertów Biura Legislacyjnego zajął miejsce obok przedstawiciela wnioskodawcy. Na zwróconą uwagę odpowiedział, że w związku z rozpoczęciem pracy nie wiedział gdzie ma siedzieć. Jego wypowiedzi miały charakter akceptujący dla zgłoszonych przez wnioskodawców poprawek i były wyraźnie odmienne niż również obecny na sali przedstawiciel Biura Legislacyjnego Przemysław Sadtoń. Przykładem jest fragment dyskusji dotyczącej propozycji zawartej w art. 1 pkt. 7 projektu odnoszącej się do zwiększenia (niezgodnie z Konstytucją) większości sędziów potrzebnej do wydania wyroku w pełnym składzie. Przedstawiciel BAS powtarza również za posłanką Krystyną Pawłowicz wypowiedzi ocenne w kierunku posła PO („nie na temat Pan mówi”).</p>
21.	<p>Jaka była rola przedstawiciela Rady Ministrów w czasie posiedzenia komisji i / lub podkomisji w trakcie rozpatrywania poselskich projektów ustaw? <i>Opisz krótko.</i></p>	Nie było przedstawiciela Rady Ministrów
22.	<p>Czy zachodziło zjawisko „przejmowania poprawek rządu przez posłów” –</p>	NIE

MONITORING PROCESU LEGISLACYJNEGO NA ETAPIE PARLAMENTARNYM

	zgłaszanych przez przedstawiciela rządu do projektu poselskiego, a potem „przejmowanych” przez posła? <i>Zaznacz TAK / NIE.</i>	
23.	Czy zorganizowano wysłuchanie publiczne? Jeśli tak to kiedy i jak przebiegło? <i>Zaznacz TAK / NIE.</i>	NIE <i>Jeśli tak wskaż datę:</i> Kliknij tutaj, aby wprowadzić datę. <i>Jeśli tak opisz poniżej krótko jego przebieg i sposób zorganizowania.</i>
24.	Ile dni minęło od doręczenia posłom sprawozdania komisji z prac nad projektem do drugiego czytania? <i>Można zapytać o to posłów lub telefonicznie sekretariat stosownej komisji. Wpisz liczbę dni.</i>	1 dzień. W zasadzie to niecały, gdyż sprawozdanie ukazało się w tym samym dniu w którym nastąpiło II czytanie.
25.	Czy po drugim czytaniu projekt skierowano ponownie do komisji? <i>Zaznacz TAK / NIE.</i>	TAK
26.	Czy w trakcie prac komisyjnych po drugim czytaniu zgłoszono jakieś nowe poprawki, czy pracowano wyłącznie nad tymi, które zgłoszono w trakcie drugiego czytania ? <i>Zaznacz TAK / NIE.</i>	NIE
27.	Ile dni po zakończeniu prac komisyjnych po drugim czytaniu odbyło się trzecie czytanie? <i>Można zapytać o to posłów lub telefonicznie sekretariat stosownej komisji. Wpisz liczbę dni.</i>	Tego samego dnia
28.	Kiedy odbyło się trzecie czytanie i jaki przyniosło rezultat? Jaki był wynik głosowania? <i>Wskaż datę i wynik głosowania.</i>	2015-12-22 <i>Jaki był wynik głosowania?</i> PRZYJĘTY
29.	Kiedy (data) Marszałek Sejmu przesłał tekst ustawy Marszałkowi Senatu i Prezydentowi RP? <i>Wskaż datę.</i>	2015-12-22
ETAP SENACKI		
30.	Kiedy i do jakich komisji skierowano tekst ustawy? <i>Wskaż datę i wymień komisje.</i>	2015-12-23 Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Komisje obradowały w połączonym składzie
31.	Ile dni przed posiedzeniem dostarczono senatorom dokumenty dotyczące ustawy? <i>Można zapytać o to senatorów lub telefonicznie sekretariat stosownej komisji. Wpisz liczbę dni.</i>	1 dzień (kilka godzin)
32.	Czy w posiedzeniach komisji brali udział goście i/lub eksperci? <i>Zaznacz TAK / NIE.</i>	TAK Biuro Senatora B. Klicha zaprosiło przedstawicieli Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Obywatelskiego Forum Legislacji, Amnesty International oraz Fundacji Panoptikon. Ich rola ograniczyła się jedynie do wyrażenia krótkich stanowisk za zgodą przewodniczącego posiedzenia. Uwagi nie były brane pod uwagę i nie odnoszono się do ich treści. Obecny był i zabrał na krótko głos również przedstawiciel Prokuratora Generalnego
33.	Jaka była rola ekspertów senackich	Mimo niezwykle krytycznej opinii wyrażonej przez reprezentantkę Biura

MONITORING PROCESU LEGISLACYJNEGO NA ETAPIE PARLAMENTARNYM

	(Kancelaria Senatu RP) w formułowaniu poprawek w trakcie procedury legislacyjnej w komisjach i /lub podkomisji? <i>Opisz krótko.</i>	Legislacyjnego jej uwagi nie zostały w żadnym stopniu wykorzystane a opinia bagatelizowana. Przewodniczący posiedzenia stwierdził nawet, że w jego ocenie była to opinia „jednostronna” i „wykracza ona nawet poza ramy (...) jeśli chodzi o skalę ocen i skalę kategoryczności wyrażań.”
34.	Czy na w posiedzeniach komisji brali udział przedstawiciele wnioskodawcy? <i>Zaznacz TAK / NIE.</i>	NIE Przewodniczący posiedzenia połączonych Komisji stwierdził, że wysłał zaproszenie ale przedstawiciel się nie zjawił. W związku z wnioskiem grupy senatorów, aby nie procedować bez przedstawiciela wnioskodawców, przewodniczący, mimo wskazywania przez niego braku takiego obowiązku przeprowadził stosowne głosowanie. Stosunkiem głosów 7 do 5 zdecydowano, że mimo braku obecności posła, posiedzenie będzie kontynuowane.
35.	Jaka była rola przedstawiciela Rady Ministrów w czasie posiedzenia komisji i w trakcie rozpatrywania poselskich projektów ustaw przez senat? <i>Opisz krótko.</i>	Zastanawiające jest to, że obecny na posiedzeniu połączonych Komisji, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Patryk Jaki został przedstawiony przez Przewodniczącego Komisji właśnie jako przedstawiciel rządu. Tymczasem w notatce z posiedzenia oznaczono, że reprezentował on Sejm RP, co być może wynika z tego, że w taki sposób wpisał się na listę obecności. Niezależnie od niejasnej roli, Patryk Jaki w sposób stanowczy poparł stanowisko wyrażone przez Sejm w procedowanym projekcie ustawy.
36.	Kiedy (data) zakończono prace komisji? <i>Wskaz datę.</i>	2015-12-23
37.	Kiedy (data) Senat przyjął uchwałę w sprawie ustawy uchwalonej przez Sejm? Jaka była jej treść? <i>Wskaz datę i wybierz odpowiedź dot. treści uchwały.</i>	2015-12-24 <i>Jaka była konkluzja uchwały?</i> PRZYJĘCIE BEZ POPRAWEK
ETAP SEJMOWY II		
38.	Kto brał udział w posiedzeniach komisji i jak one przebiegały? <i>Opisz krótko.</i>	
39.	Kiedy (data) Sejm głosował nad uchwałą Senatu i sprawozdaniem komisji? <i>Wskaz datę.</i>	Kliknij tutaj, aby wprowadzić datę.
40.	Ile dni upłynęło od doręczenia w/w dokumentów posłom? <i>Można zapytać o to posłów lub telefonicznie sekretariat stosownej komisji. Wpisz liczbę dni.</i>	<i>Wpisz liczbę dni.</i>
41.	Kiedy Marszałek Sejmu przekazał ustawę Prezydentowi RP? <i>Wskaz datę.</i>	Kliknij tutaj, aby wprowadzić datę.
42.	Kiedy (data) i jaką decyzję podjął Prezydent? <i>Wskaz datę i wybierz odpowiedź dot. treści uchwały.</i>	2015-12-28 <i>Jaka była decyzja Prezydenta RP?</i> PODPIS

MONITORING PROCESU LEGISLACYJNEGO NA ETAPIE PARLAMENTARNYM

INNE ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE PROCEDOWANIA PROJEKTU		
43.	Czy poprawki zgłaszane na kolejnych etapach procedury przez podmiot inny niż wnioskodawca (szczególnie poprawki Senatu do ustawy Sejmu, nie wykraczały poza zakres przedmiotowy projektu (tj. nie jakichś istotnych „nowości normatywnych“)?	Istotne poprawki poważnie wpływające na kształt procedowanego projektu zostały wprowadzone przez przedstawicieli KP PiS w trakcie obrad komisji po I czytaniu na posiedzeniu plenarnym.
44.	Czy głębsze zmiany w projekcie, zawierające „nowości normatywne” zgłoszone i przyjęte w trakcie procedury legislacyjnej były konsultowane z podmiotami zewnętrznymi (np. poprzez zaproszenie na posiedzenie komisji przedstawicieli określonych środowisk, grup interesu etc.)?	Nie, nie były.
45.	Czy, tempo prac nad projektem było typowe, czy też raczej nietypowe, tj. czy np. zatrzymały się / zwolniły lub przebiegały nazwyczaj szybko?	Procedowanie projektu było niezwykle szybkie i zakończyło się w 7 dni od przekazania projektu przez wnioskodawców. Z dostępnych informacji wynika, że szybkość procesu nie była „unormowana” którąś z dopuszczalnych podstaw wymienionych w Regulaminie Sejmu, a wynikała z możliwości swobodnego kształtowania tempa procesu przez Przewodniczącego Komisji i Marszałka Sejmu.
46.	Czy zachodzi podejrzenie, że prace nad projektem były przypadkiem by-passowania” projektu rządowego. to znaczy, że projekt de facto rządowy zgłasza grupa posłów?	Chociaż nic nie wskazywało na takie działania w trakcie etapu sejmowego to rolę „obrońców” projektu ustawy na etapie senackim, przy nieobecności wnioskodawców wzięli na siebie przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości – w trakcie posiedzenia komisji, vice-minister, a w trakcie posiedzenia plenarnego Senatu sam Minister.
47.	Komentarze i ewentualnie inne ważne spostrzeżenia dotyczące pracy nad projektem	Dużym problemem w toku prowadzenia monitoringu zarówno „na żywo” jak i „historycznie” jest brak przekazywania poprawek omawianych w komisjach na piśmie a gdy te są w ten sposób formułowane brak ich publikacji na stronach Sejmu. Na podobny problem zwracają uwagę pracownicy Biura Legislacyjnego. Powoduje to również trudność w ocenie czy na pewno poprawki omawiane na komisjach są tożsame z tymi, które pojawiły się w czasie I lub II czytania.